

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΧ3310	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΥΡΟΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΆΝΟΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, μελέτη περιπτώσεων, επίδειξη χορήγησης των δοκιμασιών και πρακτική άσκηση των φοιτητών	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (Εργαστήριο)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Μεθοδολογία Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες I, Στατιστική I		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΌΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	TBA		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να διδαχθούν και να εμβαθύνουν σε:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Θεωρητικό υπόβαθρο της άνοιας, ▪ Νευροψυχολογικά ελλείμματα που εκδηλώνουν οι ασθενείς ανάλογα τη μορφή της άνοιας, ▪ Βασικές αρχές νευροψυχολογικής εκτίμησης, ▪ Χορήγηση και βαθμολόγηση των επιμέρους δοκιμασιών εκτίμησης νευροψυχολογικών λειτουργιών καθώς και κλιμάκων για την αξιολόγηση της διάθεσης, του άγχους και της λειτουργικότητας ατόμων τρίτης ηλικίας, ▪ Σύγκριση της ατομικής επίδοσης σύμφωνα με κανονιστικά δεδομένα & ▪ Τρόπο συγγραφής κλινικής αναφοράς με τα αποτελέσματα από την νευροψυχολογική εκτίμηση και την ερμηνεία τους. <p>Οι φοιτητές, κατόπιν της επιτυχημένης ολοκλήρωσης του μαθήματος, αναμένονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να έχουν κατανοήσει τα γνωστικά ελλείμματα που εκδηλώνονται σε άτομα της τρίτης ηλικίας στο σύνδρομο της άνοιας. ▪ Να έχουν κατανοήσει τη διαδικασία χορήγησης και αξιολόγησης σχετικών νευροψυχολογικών δοκιμασιών, των κλιμάκων για την εκτίμηση της διάθεσης, τους άγχους και της λειτουργικότητας. ▪ Να είναι σε θέση να ερμηνεύουν και να παρουσιάζουν επαρκώς τα ευρήματα από τη χορήγηση δοκιμασιών
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης, Επίλυση Προβλημάτων, Λήψη αποφάσεων, Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Αυτόνομη & Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα, Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος συνδέεται με τους 5 βασικούς άξονες του προγράμματος σπουδών: **Επιστημονικές βάσεις [1], Επιστημονική έρευνα και Κριτική Σκέψη [2], Ηθική και κοινωνική ευθύνη [3], Ικανότητα Επικοινωνίας [4], Βασική προετοιμασία για αποφάσεις καριέρας και επαγγελματικής αποκατάστασης [5].**

Το αναλυτικό περίγραμμα διαλέξεων με την κατανομή της ύλης παρουσιάζεται παρακάτω:

- Εβδομάδα 1^η: Εισαγωγή στο σύνδρομο της Άνοιας (ορισμός, επιμέρους μορφές άνοιας, επιδημιολογικά δεδομένα, αιτιολογία, συμπτώματα, στάδια, διαφορά από το φυσιολογικό γήρας & την ήπια νοητική διαταραχή και γνωστικά ελλείμματα). **[1, 2, 3, 4, 5].**
- Εβδομάδα 2^η: Εισαγωγή στην Νευροψυχολογική Αξιολόγηση (Ορισμός, βασικές αρχές και στάδια που περιλαμβάνει, παρουσίαση ζητημάτων που αφορούν την επιλογή & χορήγηση δοκιμασιών, στη βαθμολόγηση και ερμηνεία των ευρημάτων). **[1, 2, 4, 5].**
- Εβδομάδα 3^η: Εξοικείωση με τις νευροψυχολογικές δοκιμασίες (χορήγηση & αξιολόγηση): Δοκιμασίες Διαλογής & Σφαιρικής Νοητικής Λειτουργίας (Mini-Mental State Examination & Montreal Cognitive Assessment). **[1, 2, 3, 4, 5].**
- Εβδομάδα 4^η: Εξοικείωση με τις νευροψυχολογικές δοκιμασίες (χορήγηση & αξιολόγηση): Οπτικο-χωρική & κατασκευαστική ικανότητα (Modified Taylor Complex Figure Test, Rey–Osterrieth Complex Figure & Clock Drawing Test). **[1, 2, 4].**
- Εβδομάδα 5^η: Εξοικείωση με τις νευροψυχολογικές δοκιμασίες (χορήγηση & αξιολόγηση): Μνήμη (Rey Auditory Verbal Learning Test, Passage Memory Test & Digit Span WAIS). **[1, 2, 4].**
- Εβδομάδα 6^η: Εξοικείωση με τις νευροψυχολογικές δοκιμασίες (χορήγηση & αξιολόγηση): Εκτελεστικές λειτουργίες, Προσοχή & Ψυχοκινητική ταχύτητα (Trail Making Test, Digit Symbol Coding Test WAIS). **[1, 2, 4].**
- Εβδομάδα 7^η: Εξοικείωση με τις νευροψυχολογικές δοκιμασίες (χορήγηση & αξιολόγηση): Εκτελεστικές λειτουργίες, Ψυχοκινητική ταχύτητα & Προσοχή (Wisconsin Card Sorting Test–WCST, Stroop Colour Word Test). **[1, 2, 4].**
- Εβδομάδα 8^η: Εξοικείωση με τις νευροψυχολογικές δοκιμασίες (χορήγηση & αξιολόγηση): Εκτελεστικές λειτουργίες, Ψυχοκινητική ταχύτητα & Προσοχή [GAMA test (General Ability Measure for Adults), Raven progressive matrices]. **[1, 2, 4].**
- Εβδομάδα 9^η: Εξοικείωση με τις νευροψυχολογικές δοκιμασίες (χορήγηση & αξιολόγηση): Γλώσσα (Controlled Oral Word Association Test, Boston Naming Test, Peabody Picture Vocabulary Test). **[1, 2, 4].**
- Εβδομάδα 10^η: Λήψη ιατρικού και ψυχοκοινωνικού ιστορικού, εξοικείωση με τις κλίμακες εκτίμησης διάθεσης, άγχους και λειτουργικότητας ατόμων 3ης ηλικίας. Διάθεση & Άγχος (GDS, CESD, STAI, BAI, BDI) & Λειτουργικότητα (FRSSD). **[1, 2, 3, 4].**
- Εβδομάδα 11^η: Συγγραφή αναφοράς κι ερμηνεία ευρημάτων (παρουσίαση της δομής μιας νευροψυχολογικής αναφοράς/έκθεσης, τρόπος συγγραφής και παρουσίασης αποτελεσμάτων). **[1, 2, 3, 4, 5].**

- Εβδομάδα 12^η: Μελέτες Περίπτωσης - Συγγραφή αναφοράς και ερμηνεία ευρημάτων (παρουσίαση και ανάλυση νευροψυχολογικών αναφορών ασθενών στο σύνδρομο της άνοιας). **[1, 2, 3, 4, 5].**
- Εβδομάδα 13^η: Επανάληψη βασικών σημείων μαθήματος & επίλυση αποριών για την τελική ατομική εργασία. **[1, 2, 3, 4, 5].**
- Παράδοση Τελικών Εργασιών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Διαλέξεις με χρήση οπτικο-ακουστικού υλικού. ▪ Παρουσιάσεις μελετών περίπτωσης. ▪ Οδηγίες χορήγησης νευροψυχολογικών δοκιμασιών. ▪ Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-learn. 		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (ώρες)	ECTS
	Διαλέξεις/Ομαδική άσκηση στη χορήγηση δοκιμασιών.	39	1,56
	Αυτοτελής άσκηση στη χορήγηση δοκιμασιών	45	1,8
	Χορήγηση και αξιολόγηση δοκιμασιών και συγγραφή αναφοράς.	40	1,6
	Αυτοτελής Μελέτη	30	1,2
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	154	6,16
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Τελική ατομική εργασία (100%): Χορήγηση νευροψυχολογικών δοκιμασιών και συγγραφή έκθεσης με τα αποτελέσματα και την ερμηνεία τους.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται στους φοιτητές στην πρώτη παράδοση και είναι διαρκώς προσβάσιμα στην ιστοσελίδα του μαθήματος</p>		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Bayles, K., McCullough, K., & Tomoeda, C. (2020). *Γνωστικές διαταραχές επικοινωνίας στην ήπια γνωστική εξασθένηση και άνοια: Ορισμός, διάγνωση και κλινική διαχείριση* (Λ. Μεσσήνης, Α. Κατελλάκης, Γ. Νάσιος Επιμ.). Εκδόσεις Πασχαλίδης.
- Darby, D. & Walsh, K. (2008). *Νευροψυχολογία: Κλινική προσέγγιση* (Ν. Καλφάκης, Κ. Πόταγας Επιμ.). Εκδόσεις Παρισιανού Α. Ε.
- Hebben, N. & Milberg, W. (2002). *Essentials of neuropsychological assessment*. Wiley.

Kolb, B. & Whishaw, I. (2018). *Βασικές αρχές νευροψυχολογίας του ανθρώπου*. (Σ. Γιακουμάκη & Α. Καστελλάκης Επιμ.). Εκδόσεις Gutenberg

Κοσμίδου, Μ. (2008). *Κλινική νευροψυχολογική εκτίμηση*. Εκδόσεις Παρισιανού Α.Ε.

Lezak M. D., Howieson, D. B., & Loring W. D. (2012). *Νευροψυχολογική εκτίμηση* (Λ. Μεσσήνης, Μ. Κοσμίδου, & Π. Παπαθανασόπουλος Επιμ.). Εκδόσεις Gotsis.

Sherman, E., & Hrabok, M. (2023). *A compendium of neuropsychological tests: Fundamentals of neuropsychological assessment and test reviews for clinical practice*. Oxford University Press.

Ενδεικτικά Προτεινόμενα Επιστημονικά Περιοδικά:

- Neuropsychologia
- Neuropsychology
- Dementia & Neuropsychologia
- Dementia and Geriatric Cognitive Disorders
- Dementia
- Alzheimer's & Dementia
- Frontiers in Dementia
- Journal of Aging and Health
- Journal of Aging and Mental Health
- Journal of Psychology and Aging
- Journal of Gerontology and Geriatric Medicine
- International Journal of Geriatric Psychiatry
- The Journal of Gerontology: Medical Sciences
- The Journal of Gerontology: Biological Sciences
- The Journal of Gerontology: Psychological Sciences